

AMO.CZ

PROSINEC 2017

BACKGROUND REPORT | XXIII | OSN | HRC | II

Postavení a problematika LGBTIQ komunity

PRAŽSKÝ STUDENTSKÝ SUMMIT | WWW.STUDENTSUMMIT.CZ

1 Úvod

Členům komunity leseb, gayů, bisexuálů, transsexuálů, intersexuálů a queer po celém světě jsou na základě jejich sexuální orientace či genderové identity upírána jejich lidská práva, často mohou čelit diskriminaci, násilí a jiným formám bezpráví.¹ Věznění a mučení, dokonce ani trest smrti², nejsou výjimkou. Ve světě v posledních letech také dochází k nárůstu násilí vůči LGBTIQ komunitě. Hrozným příkladem je masakr v Orlando z června 2016³. Za práva LGBTIQ skupin bojují především příslušníci daných menšin, nezaostávají však ani neziskové organizace, které mají zásluhu na zlepšování postavení členů LGBTIQ skupin celosvětově. Této problematice se věnuje čím dál více pozornosti a je řešena i na té nejvyšší úrovni, tedy i na půdě mezinárodních organizací.

V mnoha částech světa sice můžeme vidět případy porušování práv LGBTIQ lidí⁴, počínaje diskriminací⁵ a konče až u mučení⁶. Na druhou stranu bylo v posledních letech dosaženo velkého pokroku. Příkladem může být zrovnoprávnění stejnopohlavních manželství současně ve všech padesáti státech USA v důsledku rozhodnutí Nejvyššího soudu USA.⁷

Jedná se o velice kontroverzní téma, na kterém se neshodnou ani představitelé vyspělých zemí, ani společnost. I dnes je homosexualita pro mnoho lidí nepřírozená a považují ji za deviaci či nemoc daného člověka. To, že tradiční pár tvoří muž a žena, je nejčastější argument proti legalizaci stejnopohlavních manželství. S tím také souvisí myšlenka, že „smyslem“ manželství je plození dětí, což je pro stejnopohlavní páry biologicky nemožné.

Často také můžeme slyšet, že stejnopohlavní páry mají možnost registrovaného partnerství, tak proč chtějí i stejnopohlavní manželství? Důvodů je samozřejmě víc, ale z těch praktických můžeme vyjmenovat například nárok na vdovský důchod a žádost o osvojení dítěte svého partnera, které registrované partnerství vylučují. Lidé, kteří jsou proti adopci partnera stejného pohlaví, argumentují tím, že dítě potřebuje vzor otce a matky. Jedním z hlavních důvodů, proč někteří lidé nechtějí přijmout homosexualitu, je také jejich víra. Ideálním příkladem je postoj německé kancléřky Angely Merkelové, která hlasovala proti legalizaci stejnopohlavních sňatků kvůli vlastnímu přesvědčení, že manželství tak, jak je definováno v německých zákonech, je mezi mužem a ženou. I navzdory tomuto faktu byly stejnopohlavní sňatky v Německu legalizovány.⁸

2 Rozlišení a objasnění pojmů

Důležité je rozlišit termíny gender a pohlaví. Termín gender, též sociální pohlaví, označuje kulturní charakteristiky a modely přiřazované mužskému nebo ženskému biologickému pohlaví, odkazuje na sociální rozdíly mezi muži a ženami. Pohlaví (anglicky sex) chápeme v biologickém smyslu, jsou to rozdíly mezi muži a ženami, zejména co se týče pohlavních orgánů a reprodukčních dispozic.⁹

Mezi nejznámější skupiny z rozsáhlé komunity LGBTIQ patří lesby a gayové. Celosvětově se jim podařilo za poslední roky vybojovat výhodnější postavení než ostatním menšinám. Homosexuální manželství je v některých zemích běžnou záležitostí, v posledních letech byly stejnopohlavní sňatky legalizovány v řadě států.¹⁰

Pro ženy, které přitahují ostatní ženy, užíváme termín lesby¹¹. Pojem gay označuje osobu, která se identifikuje jako muž a projevuje náklonnost k osobám stejného pohlaví.¹² Slovem bisexuál se rozumí osoba, kterou přitahují (fyzicky i psychicky) osoby stejného i opačného pohlaví. Takový člověk tedy cítí náklonnost jak k ženám, tak k mužům¹³.

S pojmem transgender je to složitější, jde o jedince, jejichž genderová identita neodpovídá pohlaví, které jim bylo přiděleno po narození. Transgender žena je genderově žena, které sice bylo po narození přiřazeno pohlaví mužské, nicméně se cítí být ženou. Transgender muž je genderově muž, jehož pohlavní orgány odpovídají ženským, nicméně se ztotožňuje s mužskou genderovou identitou. Často se o takových lidech mluví ve smyslu, že byli „narozeni ve špatném těle“. Můžeme sem zařadit transsexuály, dále hovoříme o cross-dresserech¹⁴, drag queens a drag kings.¹⁵ Specifickou kategorií jsou transvestitéⁱ, kteří jsou se svým pohlavím spokojeni, ale stylizace do opačného pohlaví je pro ně formou zábavy a zdrojem uspokojení.

Transsexualita je podmnožinou transgenderu. Pod pojmem transsexuál si můžeme představit osobu, u které genderová identita neodpovídá pohlavním orgánům jedince a přeje si, je v procesu nebo podstoupila zákroky vedoucí ke změně pohlaví.¹⁶ Transmužem se rozumí muž (biologicky), který se narodil s pohlavními orgány ženy a transženou se myslí žena (biologicky), která se narodila s mužskými pohlavními orgány. Transsexuálové tedy často podstupují hormonální léčby a chirurgické zákroky za účelem změny pohlaví.¹⁷

Intersexuál je člověk, jehož pohlavní orgány se liší od typicky ženských či mužských a jehož pohlaví se nedá jednoznačně určit. Dříve se užívalo označení „lidský hermafrodit“. Existuje mnoho variací. Je možné, aby se vnější a vnitřní pohlavní orgány člověka lišily. Častým případem je také biologická kombinace obou druhů pohlaví, která znemožňuje jednoznačné určení pohlaví jedince.¹⁸

Písmeno Q může označovat dva pojmy. Termín queer je velmi rozsáhlý a nemá jednoznačný význam, je neutrální. Užívají ho osoby různého pohlaví a různé genderové identity. Zahrnuje všechny lidi, kteří se cítí být odlišní od nejčastěji přijímaného konceptu heterosexuality. Člověk identifikující se jako queer může být lesbou, gayem, bisexuálem, transsexuálem, doslova čímkoliv se cítí být, použitím pojmu queer se snaží vyhnout škatulkování, rozřazování do určitých kategorií. Druhým pojmem skrývajícím se pod písmem Q je slovo „questioning“, který označuje lidi, jež jsou v procesu objevování své sexuality a genderu.¹⁹

3 Některé problémy týkající se LGBTIQ komunity

Téma LGBTIQ je velice rozsáhlé, nicméně v tomto dokumentu se budeme zaměřovat zejména na méně známé skupiny z této komunity, a to na transgender osoby, transsexuály a intersexuály.

3.1 Práva intersexuálů a diskuze o třetím pohlaví

Společnost je zvyklá dělit se na muže a ženy, výjimkou nejsou ani genderové stereotypyⁱⁱ. Každý rok se ale rodí děti s nejasnými pohlavními znaky.²⁰ Podle statistik se více než jedno ze dvou tisíc dětí rodí bez jednoznačného pohlaví.²¹ Odhaduje se, že přibližně 1,7 % populace jsou intersexuálové.²² Existuje mnoho variací, jak se intersexualita projevuje. Někteří lidé mají nejednoznačné genitálie nebo vnitřní pohlavní orgány. Může se také objevit kombinace obou pohlaví. Další možností je jiná kombinace chromozomů, příkladem je XXY (muž má XY, žena XX). Často mohou být vnější pohlavní orgány zcela mužské či ženské, nicméně vnitřní pohlavní orgány nebo hormony, které se během puberty vylučují, jim nemusí

ⁱ Transvestita je člověk, který se převléká do oblečení, které je typické pro druhé pohlaví, nebo který vystupuje v sociální roli opačného pohlaví za účelem sexuálního nebo psychologického uspokojení. Takový člověk je se svým pohlavím spokojen, necítí skoro vůbec nebo vůbec potřebu se například přeoperovat (narozdíl od transsexuála). Transvestitismus se používá spíše ve významu poruchy pohlavní identity, z tohoto důvodu většina lidí upřednostňuje pojem cross-dresser.

ⁱⁱ Genderovými stereotypy se myslí, jak má osoba daného pohlaví vypadat, jak se má oblékat, jak se má chovat.

odpovídat.²³ Problémem je nutnost přiřadit takto narozeným dětem pohlaví po narození. Otevírá se proto diskuze o třetím, neurčitým pohlaví.

V současnosti k zemím uznávajícím třetí pohlaví²⁴ řadíme Nepál, Indii, Pákistán, Bangladéš, Německo, Nový Zéland a Austrálii. Stěžejním dokumentem je studie z Německa a Dánska uveřejněna pod názvem „First, Do No Harm“²⁵, která poukazuje na to, že jsou děti s nejasnými pohlavními znaky často vystavovány v útlém věku invazivním a nevratným zákrokům, které jsou prováděny bez ohledu na doživotní následky dítěte a jeho souhlas. Zvláště lidskoprávní organizace požadují odložení nevratných zákroků až do doby, než o tom mohou osoby, kterých se to týká, rozhodnout samy. Takové jednání označují za porušování práv dítěte a snaží se o to, aby byli lékařští pracovníci vzděláni v oblasti genderové identity a tělesné rozmanitosti a neopírali se o zaběhlé stereotypy.²⁶

3.2 Možnost transgender osob sloužit v armádě

Mnoho zemí se potýká s otázkou, zda dovolit transgender osobám sloužit v armádě. I když je na světě mnoho států, které službu v armádě nepodmiňují sexuální orientací či genderovou identitou lidí, někde transgender osoby v armádě sloužit nemohou.²⁷ Problémem je názor, že transgender osoby trpí duševní poruchou, musí podstupovat hormonální terapii (která ovlivňuje jejich náladu, mohou se objevit nežádoucí účinky)²⁸ a jsou tedy nevhodní pro výkon služby. Dalším argumentem lidí, kteří jsou proti transgender osobám v armádě, je to, že přítomnost takových lidí v jednotkách ovlivňuje připravenost a soudržnost.²⁹

3.3 Právní uznání změny pohlaví

Na světě je mnoho lidí, kteří mají v úředních dokumentech napsané jiné pohlaví, než jakým se cítí být. Právní uznání změny pohlaví však není jednoduchý proces a někdy je podmíněn i podstoupením hormonální terapie a chirurgických zákroků.

Amnesty International se ve své zprávě z roku 2014 zabývá některými evropskými zeměmi, které dle dokumentu porušují práva transgender osob snažících se o právní uznání jiného pohlaví. Tito lidé jsou často nuceni podstupovat hormonální léčby, invazivní operace, které mohou vyústit až ve sterilizaci, dále psychologické testy za účelem uznání jiného pohlaví, jelikož je to jednotlivými státy podmiňováno.³⁰

4 Situace ve světě

4.1 Afrika

Africké úřady často vystupují proti právům LGBTIQ lidí. Příčina homofobie na tomto kontinentu je zakořeněná zejména v náboženských tradicích, velký vliv má křesťanství. Počet osob vyznávajících křesťanství v subsaharské Africe se od roku 1910 z 9 % zvýšil na 63 % v roce 2010³¹. Výzkumy z roku 2013 zjistily velkou netoleranci homosexuality zejména v zemích subsaharské Afriky, nejméně 9 lidí z 10 v Nigérii (98 %), Senegal (96 %), Ghaně (96 %), Ugandě (96 %) a Keni (90 %) věří, že by homosexualita neměla být společností přijímána. V Jižní Africe se proti homosexualitě vyslovilo 61 % a i přesto, že ve většině zemí na jihu není trestná a diskriminace na základě sexuální orientace je zde zakázaná, stále je pouze pro 32 % společensky přijatelná.³² Nelehká je situace v Gambii, kdy se i bývalý prezident země³³ ostře vymezoval proti homosexuálům.³⁴ V roce 2014 začal platit dodatek trestního zákoníku, který za homosexualitu ukládá až doživotní trest odnětí svobody. Podobná je situace taktéž v Ugandě, kde dochází k nárůstu diskriminace, zatýkání a mučení lidí na základě jejich sexuální orientace či genderové identity.³⁵ V několika zemích také hrozí za homosexuální styk trest smrti, jedná se o Mauritanii, Nigérii, Súdán a Somálsko.³⁶ Africká unie³⁷ se danou problematikou začala zabývat v roce 2010,

jelikož obdržela mnoho znepokojujících zpráv zejména od nevládních organizací k tématu diskriminace na základě sexuální orientace. Řadou organizací byly zdokumentovány případy bezpráví³⁸ ze strany státních i soukromých aktérů vůči členům LGBT komunity. Diskriminace se projevuje v několika formách, například ve vzdělávání, zaměstnání, bydlení, přístupu ke zdravotní péči, dochází i ke svévolnému zatýkání a zadržování. Problémem je také fakt, že státní představitelé mnoha afrických zemí (Kamerun, Keňa, Namibie, Uganda, Zimbabwe) otevřeně vystupují proti LGBT komunitě a napomáhají už tak vysoké míře homofobie.³⁹

V afrických zemích ve většině případů není ani intersexuálům poskytována patřičná ochrana. Výjimkou je Jihoafrická republika, která explicitně zmínila intersexuály⁴⁰ v antidiskriminačních zákonech v zemi.⁴¹ Situace v Keni⁴² ani v Ugandě⁴³ není pro intersexuály příznivá, v zemi chybí antidiskriminační zákony a často jsou takto narozené děti vystaveny lékařským zákrokům bez jejich souhlasu. Transgender osoby v Africe často čelí diskriminaci, velkou zásluhu na zlepšování podmínek mají zejména LGBT aktivisté a organizace.⁴⁴ V Kapském Městě byla v roce 2005 založena první africká organizace zaměřující se na transgender problematiku s názvem Gender DynamiX.ⁱ

4.2 Islámské země

Islám se staví proti homosexualitě mužské i ženské, jelikož ji nepovažuje za přirozenou. Za hřích se považuje až samotný homosexuální akt (stejnopohlavní styk). Islám se také staví odmítavě k transgenderismu. V Koránu sice o tomto tématu zmínku nenajdeme, nicméně v náboženských textech hadísech je odsuzován například crossdressing (oblékání do oděvů, které jsou typické pro opačné pohlaví).⁴⁵ Za zmínku stojí Írán, kde za homosexuální styk hrozí trest smrti, ale postoj ke změně pohlaví je v této zemi otevřený. Operaci změny pohlaví zákony dovolují a země hradí většinu nákladů.⁴⁶ Homosexualita (mužská i ženská) v Saúdské Arábii není tolerována. Je na ni nahlíženo jako na sodomii, zločin, za který může být ženatý muž potrestán ukamenováním, svobodný muž pak holí nebo bičem. Výjimkou není ani chemická kastrace, umístění do ústavu či uvěznění.⁴⁷ V Indonésii, největší muslimské zemi, homosexualita není dobře přijímána. Situace se od roku 2016 zhoršila, jelikož vrchní představitelé země se ostře vymezovali proti LGBT komunitě. V zemi také probíhají snahy o kriminalizaci homosexuálního styku.⁴⁸

4.3 Asie

Situace je v tomto regionu velmi různorodá. Stejnopohlavní styk je nezákonný v mnoha zemích, v některých za něj hrozí i trest smrti (Afgánistán, Brunej, Írán, Jemen, Saúdská Arábie, Spojené arabské emiráty, Katar).⁴⁹ V Severní Koreji není žádná právní úprava týkající se práv LGBT+ komunity.⁵⁰ K zemím nejvíce otevřeným vůči LGBT+ komunitě řadíme například Hongkong, Izrael, Japonsko, Nepál a Filipíny.⁵¹ Vietnam v posledních letech ukazuje progresivnější přístup k LGBT komunitě, například schválil zákon dovolující operaci změny pohlaví a právní uznání jiného pohlaví. Nicméně i přes to je většina společnosti konzervativní.⁵² V Číně jsou stejnopohlavní svazky nelegální, ale homosexuální aktivity trestné nejsou (homosexualita byla dekriminována v roce 1997 a ze seznamu psychických poruch byla vyřazena roku 2001).⁵³ Lidé mohou zažádat o právní změnu pohlaví, ale je podmíněna operací změny pohlaví. V zemi také neexistují antidiskriminační zákony na ochranu LGBTIQ komunity.⁵⁴ V Indii je homosexualita, stejně jako stejnopohlavní svazky, ilegální pod hrozbou vězení.⁵⁵ V zemi také neexistuje patřičná právní ochrana proti diskriminaci na základě sexuální orientace a genderové identity.⁵⁶

ⁱ Mezi další africké LGBT+ organizace patří například Uganda Civil Society Coalition on Human Rights and Constitutional Law, Centre for the Development of People (Malawi), Gay and Lesbian Coalition of Kenya a Freedom and Roam Uganda

4.4 Evropa

Evropské země se ve mnoha případech mohou pyšnit otevřeným přístupem k LGBTIQ komunitě. Z nich bylo vybráno několik zajímavých příkladů.

Nizozemsko schválilo registrované partnerství v roce 1998 a poté jako první země světa legalizovalo stejnopohlavní manželství s adopčními právy v roce 2000.⁵⁷ Transsexuálové také mohou podstoupit operace vedoucí ke změně pohlaví. Právní uznání pohlaví ale není podmiňováno podstoupením operace. V roce 1993 byl vydán Equal Rights Act, který zakázal diskriminaci na základě sexuální orientace a genderové identity.⁵⁸

Španělsko jako první z katolických zemí legalizovalo homosexuální manželství v roce 2005.⁵⁹ Gayové a lesby také mohou sloužit v armádě.⁶⁰ Země má přátelský postoj vůči LGBT+ osobám, což dokládá i fakt, že v roce 2007 Madrid hostil každoroční Europride⁶¹ a roku 2017 se zde konal pochod World Pride.⁶²

Nicméně i v Evropě se najde pár zemí, které mají postoj vůči homosexualitě velmi negativní.⁶³ Jde o Rusko, Lotyšsko a Litvu, ale hlavně je pro LGBT komunitu velmi nepřátelské Polsko.⁶⁴

Příkladem země s negativním postojem vůči LGBT komunitě může být Litva, kde je situace obtížná. Průzkumy ukázaly, že až 50 % lidí se domnívá, že by homosexuálové neměli mít stejná práva jako heterosexuálové. Litva se tak řadí mezi nejvíce homofobní evropské země.⁶⁵ V Litvě byl přijat zákon známý pod názvem Zákon o ochraně nezletilých před škodlivým vlivem veřejných informací. Dle něj jsou jakékoliv informace, které propagují jiný koncept manželství, než jaký je zmíněn v ústavě a občanském zákoníku (tedy jiný než heterosexuální vztah), škodlivé pro nezletilé osoby a mají být nějakým způsobem omezeny.

Ruská společnost je vůči homosexualitě nadále velmi netolerantní, a to i přesto, že od roku 1993 není trestným činem a roku 1999 byla vyškrtána ze seznamu duševních chorob.⁶⁶ Prezident Vladimír Putin v roce 2013 podepsal tzv. antipropagační zákon zakazující propagaci „netradičních sexuálních vztahů“ za účelem „ochrany“ dětí a mládeže, jelikož se nejedná o „tradičně uznávané rodinné hodnoty“.⁶⁷

4.5 Severní Amerika

V posledních letech došlo v USA v mnoha ohledech ke zlepšení života LGBTIQ komunity. Příkladem může být legalizace sňatků osob stejného pohlaví zároveň ve všech 50 státech z roku 2015.⁶⁸ Kalifornie se roku 2013 stala prvním státem, kde veřejné školy dle zákona musely dovolit dětem vybírat si školní sportovní týmy, skříňky i toalety bez ohledu na pohlaví, ale podle toho, kým se cítí být.⁶⁹ Ač se Obamova administrativa stavěla pozitivně k postavení transgender studentů, Trumpova administrativa už taková nařízení zrušila.⁷⁰

Kanada se řadí mezi nejtolerantnější země v přístupu k homosexuálním vztahům. Homosexuálové mají právo uzavírat manželství (od roku 2005),⁷¹ adoptovat děti i sloužit v armádě.⁷² Vykonávat službu v armádě mohou i transgender osoby.⁷³ Práva transgender osob se liší v závislosti na provinciích a teritoriích, nicméně všechna území mají antidiskriminační zákony na ochranu LGBTIQ komunity.⁷⁴

4.6 Latinská Amerika

Za poslední roky můžeme v oblasti Latinské Ameriky vidět nárůst násilí na základě sexuální orientace a pohlavní identity. Situaci se také zabývá Hospodářská komise pro Latinskou Ameriku a Karibik, která zveřejnila informaci, že dochází k mnoha vraždám a násilnostem s homofobním podtextem i kvůli genderu obětí, v mnoha případech zůstanou viníci bohužel nepotrestáni.⁷⁵ Argentina v roce 2010 legalizovala manželství stejnopohlavních párů a umožňuje homosexuálním párům adoptovat děti,⁷⁶ dále zakazuje reparativní terapii, která má vyrušit přitažlivost ke stejnému

pohlaví.⁷⁷ Byl také vydán zákon, který odstraňuje právní a zdravotní překážky pro každého, kdo chce změnit své pohlaví.⁷⁸

V Brazílii v posledních letech rapidně narůstá násilí páchané na homosexuálech a transgender osobách (v roce 2016 bylo zaregistrováno přes 300 vražd)⁷⁹. Brazílie se proto často řadí mezi nejnebezpečnější země pro LGBTIQ osoby.⁸⁰ Důvodem homofobie mezi brazilským obyvatelstvem je křesťanství i postoj konzervativních politiků⁸¹. Země se s homofobií snaží bojovat, tomu napovídá i velmi úspěšná kampaň Rio Without Homophobia. V roce 2013 byly legalizovány stejnopohlavní manželství a takové páry také mohou adoptovat potomka.⁸²

Ani Venezuela není k LGBT komunitě přívětivá.⁸³ Stejnopohlavní manželství v zemi nejsou legální. O změnu se snaží zejména venezuelské nevládní neziskové organizace, které bojují za legalizaci stejnopohlavních manželství a zlepšení postavení členů LGBTIQ komunity, jedná se například o organizace Unión Afirmativa a Venezuela Diversa.⁸⁴ Homosexuální páry také v zemi nemohou adoptovat děti, dále zde není možnost zažádat o právní uznání změny pohlaví.⁸⁵

5 Vývoj boje za práva příslušníků LGBTIQ komunity na půdě mezinárodních organizací a důležité dokumenty

Od založení OSN v roce 1945 nebyla problematice LGBTIQ věnována pozornost. Za práva skupin LGBTIQ bojovali především sami příslušníci a neziskové organizace, v poslední době se problematika řeší na nejvyšší úrovni jednotlivými státy, bylo vydáno mnoho dokumentů a schváleno velké množství rezolucí, které se problematikou LGBTIQ zabývají.

5.1 Společné prohlášení o porušování lidských práv na základě sexuální orientace a genderové identity, 2006

Historickým okamžikem se stal rok 2006, kdy Norsko předneslo jménem 54 států společné prohlášení o porušování lidských práv na základě sexuální orientace a genderové identity.⁸⁶ Jedná se o důležitý krok, jelikož tento dokument otevřel debatu na dané téma na půdě OSN.⁸⁷ Dokument byl reakcí na obdržené důkazy o častém porušování práv osob na základě sexuální orientace a genderové identity.

5.2 Společné prohlášení o lidských právech, sexuální orientaci a genderové identitě, 2008

V roce 2008 následovalo společné prohlášení prezentované Argentinou jménem 66 států.⁸⁸ V dokumentu země vyjádřily znepokojení kvůli porušování lidských práv a základních svobod na základě sexuální orientace a identity. Dále prohlásily, že se lidská práva vztahují stejně na všechny lidské bytosti bez ohledu na sexuální orientaci a gender. V reakci na tento dokument vzniklo opačné stanovisko 57 států iniciované Ligou arabských států.⁸⁹ Podle těchto zemí se prý prohlášení týká záležitostí, které spadají do jurisdikce jednotlivých zemí, a mohlo by vést k legitimizaci mnoha nežádoucích jevů, jako je například pedofilie.

5.3 Společné prohlášení o ukončení aktů násilí a dalšího porušování lidských práv na základě sexuální orientace a genderové identity, 2011

Společné prohlášení o ukončení aktů násilí a dalšího porušování lidských práv na základě sexuální orientace a genderové identity⁹⁰ bylo předloženo zástupcem Kolumbie a podepsáno 85 státy. Stalo se základem pro historicky první rezoluci, která se týká porušování práv na základě sexuální orientace a genderové identity.

5.4 Rezoluce týkající se sexuální orientace a genderové identity, 2011

Jedná se průlomovou rezolucí,⁹¹ jelikož se jako první zabývá porušováním lidských práv na základě sexuální orientace a genderové identity jedince a navazuje na předchozí dokument ze stejného roku.⁹²

5.5 Soubor nástrojů určených na ochranu a podporu lidských práv osob s odlišnou sexuální orientací a identitou, tj. leseb, gayů, bisexuálů a transgenderů (LGBT)

Soubor nástrojů určených na ochranu a podporu lidských práv osob s odlišnou sexuální orientací a identitou, tj. leseb, gayů, bisexuálů a transgenderů (LGBT)⁹³, tzv. Toolkit,⁹⁴ byl přijat během španělského předsednictví v Radě EU v roce 2010 v rámci pracovní skupiny COHOM.⁹⁵ Pracovní skupina pro lidská práva (COHOM) se zabývá aspekty lidských práv v rámci vnějších vztahů EU a podporuje proces rozhodování Rady Evropské unie v dané oblasti. Dále podporuje rozvoj politiky EU v oblasti lidských práv a demokracie a dohlíží na její uplatňování.⁹⁶ Toolkit⁹⁷ je právně nezávazným dokumentem, který doplňuje Obecné pokyny Evropské unie pro politiku v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva (tzv. Guidelines).⁹⁸

6 Závěr

Na světě se objevuje pořád mnoho příkladů porušování práv na základě sexuální orientace či genderové identity. V mnoha zemích jsou i nadále homosexuálové pronásledováni, vězněni a hrozí jim i trest smrti. V některých částech světa je také transgender osobám odírána možnost sloužit své vlasti v armádě kvůli jejich genderové identitě. Lidé, kteří se narodí s nejasnými pohlavními znaky, jsou často nuceni vybrat si jedno ze dvou nabízených pohlaví a nemají možnost zvolit si třetí neutrální pohlaví. Problému čelí také osoby, které se cítí být opačným pohlavím a rády by tak byly uznány i právně. Výjimkou nejsou neexistující zákony na ochranu LGBTIQ komunity v mnoha zemích. I přesto ale můžeme v posledních letech vidět snahu většiny vyspělých zemí o změny v legislativě, které ulehčí život LGBT+ osobám. Jistou zásluhu mají samozřejmě lidskoprávní a neziskové organizace, které bojují za dodržování lidských práv ve světě. Nejspíše ještě dlouho potrvá, než dojde k úplnému zrovnoprávnění, nicméně současný vývoj událostí je pro komunitu LGBTIQ vcelku optimistický.

Otázky pro stanovisko

- Jaký je vztah vašeho státu k problematice LGBTIQ?
- Existují ve vaší zemi antidiskriminační zákony na ochranu LGBTIQ komunity?
- Jsou ve vaší zemi zákony, které komunitu LGBTIQ omezují?
- Jaké má váš stát stanovisko k službě transgender osob v armádě?
- Jak probíhá ve vaší zemi proces změny pohlaví? Mohou osoby požádat o právní uznání jiného pohlaví?

Otázky pro jednání

- Měl by se výsledný dokument týkat všech příslušníků komunity LGBTIQ, nebo se naopak váš stát staví vůči určité podskupině této komunity skepticky?
- Mělo by být občanům umožněno změnit pohlaví? Jaké podmínky musí být splněny (např. stačí pouze prohlášení osoby, či je nutné podstoupit operaci změny biologických znaků)? Mělo by být uznáno třetí pohlaví?
- Měli by mít příslušníci LGBTIQ komunity stejná práva jako ostatní občané?
- Jaké by mělo být postavení partnerského svazku těchto osob? Žádné právní uznání, registrované partnerství nebo sňatek?
- Je možné umožnit službu transgender osob v armádě? Za jakých podmínek?
- Jak nejlépe ukončit diskriminaci LGBTIQ skupiny? Mají antidiskriminační zákony smysl a jak by případně měly vypadat?
- Je nutné v dokumentu řešit všechny zmíněné otázky, nebo lze některou vypustit a soustředit se více na ostatní? Existuje ještě nějaký, pro váš stát důležitý aspekt, ohledně LGBT problematiky, který nebyl uveden, ale měl by být obsažen v dokumentu?

Doporučené a rozšiřující zdroje

Amnesty International

Amnesty International je hnutí, které usiluje o dodržování lidských práv ve světě. Na stránkách Amnesty International najdete přehled příkladů porušování lidských práv ve světě a právě probíhajících kampaní zaměřené na problematiku LGBTIQ.

- <https://www.amnesty.org.uk/issues/LGBTI-rights>
- <https://www.amnesty.cz/lgbti>

Human Rights Watch

Human Rights Watch je nevládní nezisková organizace, která se zabývá lidskými právy. Na stránkách jsou užitečné zejména zprávy (reports), které mapují lidskoprávní situaci v mnoha zemích. V kategorii témata (topics) je možné vybrat si práva LGBT (LGBT rights) a příslušnou zemi.

- <https://www.hrw.org/publications>

Úřad Vysokého komisaře OSN pro lidská práva

Jedná se o organizaci OSN, která je vedena Vysokým komisařem pro lidská práva, který koordinuje lidskoprávní aktivity a dohlíží na Radu pro lidská práva se sídlem Ženevě. Na oficiálních stránkách Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva jsou k nalezení prohlášení a projevy k mnoha tématům v rámci problematiky LGBT. Na stránkách najdete i zajímavá videa, která se vztahují k tématu LGBT (zejména video zabývající se historií práv LGBT na půdě OSN).

- <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Discrimination/Pages/LGBTSpeechesandstatements.aspx>
- <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Discrimination/Pages/LGBTVideos.aspx>
- https://www.youtube.com/watch?v=XvpHn_zdkTY

Materiály k dostudování daného tématu

Jelikož se jedná o poměrně náročné téma, je lepší ověřit si, že skutečně rozumíte dané tématice. S tím souvisí porozumění základním genderovým pojmům, které jsou klíčové k pochopení daného tématu. V odkaze najdete na stránkách Českého statistického úřadu přehledně zpracovaný seznam nejzákladnějších genderových pojmů, které úzce souvisí s tématem backgroundu. Najdete zde například vysvětlení rozdílů mezi pohlavím a genderem, přímou a nepřímou diskriminací a podobně.

- https://www.czso.cz/csu/gender/gender_pojmy

Klíčové je porozumět rozdílu mezi pohlavím a genderem (anglicky sex versus gender), proto zde najdete k přečtení článek, který o tomto problému anglicky pojednává.

- <http://www.medicalnewstoday.com/articles/232363.php>

Často se pletou a zaměňují termíny transsexuál a transgender. Pro lepší pochopení problematiky jsou zde vybrány dva odkazy, které se těmito rozdíly zabývají a jasně a srozumitelně je popisují. Pro lepší názornost najdete v prvním odkazu i video.

- http://www.diffen.com/difference/Transgender_vs_Transsexual
- <http://www.medicaldaily.com/what-difference-between-transsexual-and-transgender-facebooks-new-version-its-complicated-271389>

Poznámky a seznam použitých zdrojů

¹ *Soubor nástrojů na ochranu lidských práv leseb, gayů, bisexuálů a transgender osob (tzv. Toolkit)* [online]. 2010 [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/lidska_prava/podpora_lp_a_demokracie/lidska_prava_v_eu/LGBT.html

² V mnoha zemích je stejnopohlavní styk, soužití i manželství nelegální a osobám hrozí i trest smrti. Je tomu tak například v Mauritanii, Bruneji, Íránu, Iráku, Jemenu, Nigérii, Súdánu nebo ve Spojených arabských emirátech a v Saúdské Arábii.

Map Shows Where Being LGBT Can Be Punishable by Law: At least 73 countries have laws that criminalize same-sex relations. [online]. [cit. 2017-08-27]. Dostupné z: <http://news.nationalgeographic.com/2016/06/lgbt-laws-gay-rights-world-map/>

³ V roce 2016 došlo k masakru v Orlandu, kdy mladý muž zaútočil v gay klubu Pulse a připravil o život 49 lidí, dalších 53 vážně zranil. Dostupné z: https://www.nytimes.com/interactive/2016/06/12/us/why-the-orlando-shooting-was-so-deadly.html?rref=collection%2Fnewseventcollection%2F2016-orlando-shooting&action=click&contentCollection=us&region=stream&module=stream_unit&version=latest&contentPlacement=294&pgtype=collection

⁴ Několik příkladů porušování práv LGBTI lidí k přečtení zde: *Příklady porušování práv: Země, kde jsou flagrantně porušována práva LGBTI lidí.* [online]. [cit. 2017-08-29]. Dostupné z: <https://www.amnesty.cz/lgbti/prikklady-porusovani-prav>

Existuje mnoho oblastí, ve kterých jsou lidská práva skupinám LGBT odpírána, můžeme jmenovat například práva na rodinný život, na pokojné shromažďování (Pride festivaly, které mohou být někdy zakazovány).

⁵ Pokud se bavíme o diskriminaci, je důležité správné definování a použití tohoto pojmu. Jako přímou diskriminaci označujeme takové jednání, kdy se s danou osobou zachází méně příznivě, než by se zacházelo s jinou osobou kvůli určitému zakázanému důvodu (např. kvůli rase, etnickému původu, pohlaví či sexuální orientaci diskriminované osoby) a které nejde ospravedlnit, tedy nesleduje nějaký legitímní, rozumný cíl. Oproti tomu nepřímá

diskriminace, kdy nějaké zdánlivě neutrální pravidlo, která však dopadá tíživěji na určitou osobu, která je určena na základě nějakého výše zmíněného zakázaného důvodu, a tento tíživější dopad nelze ospravedlnit.

WINTR, Jan. Principy českého ústavního práva. 3. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 9788073805647.

Vhodným příkladem k tématu je genderová diskriminace, tedy diskriminace na základě zakázaného důvodu – pohlaví. Může se projevovat přímo, či nepřímo. K doplnění zde:

Gender: Základní pojmy [online]. [cit. 2017-09-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/gender/gender_pojmy

⁶ Případy mučení homosexuálů se objevily v Čečensku, tímto problémem se zabývala Amnesty International ve svých zprávách. Zpráva k přečtení zde: *RUSSIAN FEDERATION: MEN SUSPECTED GAY ABDUCTED, TORTURED OR KILLED* [online]. [cit. 2017-09-28]. Dostupné z:

<https://www.amnesty.org/download/Documents/EUR4660232017ENGLISH.pdf>

A další články k přečtení zde: *Amnesty activists' message to Chechnya: End this purge now* [online]. 2017 [cit. 2017-09-28]. Dostupné z:

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/06/amnesty-activists-message-to-chechnya-end-this-purge-now/> a *Chechnya: Stop Abducting and Killing Gay Men* [online]. [cit. 2017-09-28]. Dostupné z: <https://www.amnesty.org/en/get-involved/take-action/chechnya-stop-abducting-and-killing-gay-men/>

⁷ Rozhodnutí Nejvyššího soudu USA k přečtení zde: Supreme court: OBERGEFELL v. HODGES. *Legal Information Institute* [online]. [cit. 2017-11-22]. Dostupné z: <https://www.law.cornell.edu/supremecourt/text/14-556>

⁸ *Angela Merkel votes against same sex marriage law in Germany 'because marriage is between a man and woman': Chancellor prompted snap vote by allowing party and coalition partners 'vote of conscience'* [online]. 2017 [cit. 2017-09-05]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/angela-merkel-same-sex-marriage-vote-germany-legalisation-lgbt-rights-christian-democrat-man-woman-a7815846.html>

⁹ *Gender: Základní pojmy* [online]. [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/gender/gender_pojmy

¹⁰ Před rokem 2015 povolily stejnopohlavní sňatky Argentina (2010), Belgie (2003), Brazílie (2013), Kanada (2005), Dánsko (2012), Anglie a Wales (2013), Island (2010), Lucembursko (2014), Nizozemsko (2000), Nový Zéland (2013), Norsko (2008), Portugalsko (2010), Skotsko (2014), Jihoafrická republika (2006), Španělsko (2005), Švédsko (2009), Uruguay (2013). V roce 2015 byly stejnopohlavní sňatky povoleny v USA, Grónsku, Irsku, Finsku, v následujícím roce můžeme zmínit Kolumbii, v roce 2017 se přidala Malta a Německo.

Gay Marriage Around the World [online]. 2017 [cit. 2017-08-27]. Dostupné z: <http://www.pewforum.org/2017/08/08/gay-marriage-around-the-world-2013/>

¹¹ *What is LGBT?* [online]. [cit. 2017-08-30]. Dostupné z: <http://lgbt.ie/about/what-is-lgbt?>

¹² *What is LGBT?* [online]. [cit. 2017-08-30]. Dostupné z: <http://lgbt.ie/about/what-is-lgbt?>

¹³ *What Is The Meaning Of LGBT?* [online]. 2005 [cit. 2017-08-30]. Dostupné z: <https://www.mentalhelp.net/articles/what-is-the-meaning-of-lgbt/>

¹⁴ Cross-dressing označuje situaci, kdy se muž převléká do ženských šatů a žena do typicky mužských. *A Glossary of LGBT-related Terms* [online]. [cit. 2017-08-31]. Dostupné z: http://fantasiafair.org/Glossary_of_Terms.aspx

¹⁵ Drag queen je nejčastěji muž, který se až přehnaně stylizuje do ženské role, nejčastěji za účelem zábavy (vystoupení). Drag king je žena, která se snaží (přehnaně) napodobit image muže. *Understanding Drag* [online]. 2017 [cit. 2017-08-31]. Dostupné z: <http://www.transequality.org/issues/resources/understanding-drag>

¹⁶ *Transgender vs. Transsexual* [online]. [cit. 2017-08-30]. Dostupné z: http://www.diffen.com/difference/Transgender_vs_Transsexual

¹⁷ *The Story of LGBTQIA: What Do All These Letters Really Mean* [online]. Polly-Gean Cox, 2013 [cit. 2017-08-31]. Dostupné z: <https://www.socialworkhelper.com/2013/07/25/alphabet-soup-the-story-of-lgbtqia/> a *What Is The Difference Between Transsexual And Transgender?* [online]. 2014 [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <http://www.medicaldaily.com/what-difference-between-transsexual-and-transgender-facebooks-new-version-its-complicated-271389>

¹⁸ *What's intersex?* [online]. [cit. 2017-08-29]. Dostupné z: <https://www.plannedparenthood.org/learn/sexual-orientation-gender/gender-gender-identity/whats-intersex>

¹⁹ *LGBTIQ .. What does it mean?* [online]. 2014 [cit. 2017-08-29]. Dostupné z: <http://www.uqu.com.au/blog-view/what-does-lgbtqi-mean-29>

²⁰ Existuje mnoho důvodů, proč se rodí děti s nejasnými pohlavními znaky. Jedním z nich je kongenitální adrenální hyperplazie (CAH), jedná se o poruchu syntézy hormonů, jelikož chybí některý z nezbytných enzymů. Další příčinou může být vysoká koncentrace testosteronu v těle ženy během těhotenství. Více k přečtení zde: *Causes of Intersexuality* [online]. [cit. 2017-08-31]. Dostupné z: <http://www.soc.ucsb.edu/sexinfo/article/causes-intersexuality>

²¹ *Nejednoznačné pohlaví. Intersexualita se vyskytuje u jednoho člověka ze 2 000 a stále je tabu* [online]. 2013 [cit. 2017-08-31]. Dostupné z: <http://www.national-geographic.cz/clanky/video-nejednoznacne-pohlavi-intersexualita-se-vyskytuje-u-jednoho-cloveka-ze-2-000-a-stale-je-tabu.html>

²² *How Common is Intersex? An Explanation of the Stats.* [online]. 2015 [cit. 2017-08-31]. Dostupné z: <http://oii-usa.org/2563/how-common-is-intersex-in-humans/>

²³ *What's intersex?* [online]. [cit. 2017-08-29]. Dostupné z: <https://www.plannedparenthood.org/learn/sexual-orientation-gender/gender-gender-identity/whats-intersex>

²⁴ *Countries Giving Transgender People Fundamental Rights The U.S. Still Won't* [online]. [cit. 2017-08-29]. Dostupné z: <https://mic.com/articles/87149/7-countries-giving-transgender-people-fundamental-rights-the-u-s-still-won-t#w2c80lbLJ>

²⁵ *FIRST, DO NO HARM* [online]. [cit. 2017-08-29]. Dostupné z: http://amnistia.pt/images/Noticias/maio_2017/AIreport_First_Do_No_Harm_Intersex_children_in_Germany_and_Denmark.pdf

²⁶ *Denmark and Germany: Authorities failing to protect intersex children from invasive surgery* [online]. 2017 [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/05/danish-and-german-intersex-children-scarred-by-invasive-surgery/>

²⁷ *The countries that allow transgender troops to serve in their armed forces* [online]. Paul LeBlanc, 2017 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2017/07/27/us/world-transgender-ban-facts/index.html>

²⁸ *Lawmakers, LGBTQ groups divided over transgender military service* [online]. Liz Stark, 2017 [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2017/07/26/politics/transgender-military-ban/index.html>

²⁹ *Transgender recruitment in US military delayed by six months* [online]. [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/us-news/2017/jul/01/transgender-recruitment-in-us-military-delayed-by-six-months>

³⁰ *Europe: Transgender people face discrimination and inhuman treatment* [online]. 2014 [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2014/02/europe-transgender-people-face-discrimination-and-inhuman-and-degrading-treatment/>

³¹ *Why Africa is the most homophobic continent* [online]. 2014 [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2014/feb/23/africa-homophobia-uganda-anti-gay-law>

³² *The Global Divide on Homosexuality: Greater Acceptance in More Secular and Affluent Countries* [online]. 2013 [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <http://www.pewglobal.org/2013/06/04/the-global-divide-on-homosexuality/>

³³ Yahya Jammeh odešel z úřadu na konci ledna roku 2017.

³⁴ *Gambia's president threatens to slit the throats of gay men* [online]. Ishaan Tharoor, 2015 [cit. 2017-08-25]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2015/05/12/gambias-president-threatens-to-slit-the-throats-of-gay-men/?utm_term=.547a852ad130

³⁵ *Příklady porušování práv: Země, kde jsou flagrantně porušována práva LGBTI lidí.* [online]. [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <https://www.amnesty.cz/lgbti/priklady-poruvani-prav>

³⁶ *Where In The World Is Homosexuality Punished By The Death Penalty* [online]. 2016 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2016/06/13/here-are-the-10-countries-where-homosexuality-may-be-punished-by-death-2/?utm_term=.e33b8237245e

³⁷ *African Charter on Human and Peoples' Rights* [online]. [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <http://www.achpr.org/instruments/achpr/>

³⁸ Jednotlivé případy jsou k přečtení v článku. *Sexual orientation under the African Charter on Human and Peoples' Rights* [online]. 2010 [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <https://www.pambazuka.org/governance/sexual-orientation-under-african-charter-human-and-peoples%E2%80%99-rights>

³⁹ *Sexual orientation under the African Charter on Human and Peoples' Rights* [online]. 2010 [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <https://www.pambazuka.org/governance/sexual-orientation-under-african-charter-human-and-peoples%E2%80%99-rights>

⁴⁰ *Intersex rights in South Africa* [online]. [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <https://www.revolvy.com/main/index.php?s=Intersex%20rights%20in%20South%20Africa>

⁴¹ *The Judicial Matters Amendment Act, 2005 (Act 22 of 2005)* [online]. 2005 [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <http://www.justice.gov.za/legislation/acts/2005-022.pdf>

⁴² *LGBT Rights in Kenya* [online]. [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <http://www.equaldex.com/region/kenya>

⁴³ *LGBT Rights in Uganda* [online]. [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <http://www.equaldex.com/region/uganda>

⁴⁴ *Africa Rulings Move LGBT Rights Forward* [online]. Graeme Reid, 2015 [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <https://www.hrw.org/news/2015/08/05/africa-rulings-move-lgbt-rights-forward>

⁴⁵ Ochrana práv leseb, gayů, bisexuálů a transsexuálů [online]. Jakub Kolář, Daniela Dlapalová, 2011 [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <http://www.amo.cz/cs/prazsky-studentsky-summit/ochrana-prav-leseb-gayu%cc%8a-bisexualu%cc%8a-a-transsexualu%cc%8a/>

⁴⁶ *Iran's Sex-Change Operations Provided Nearly Free-Of-Cost* [online]. Sasha von Oldershausen, 2014 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: http://www.huffingtonpost.com/2012/06/04/iran-sex-change-operation_n_1568604.html

⁴⁷ *Příklady porušování práv: Země, kde jsou flagrantně porušována práva LGBTI lidí.* [online]. [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <https://www.amnesty.cz/lgbti/priklady-poruvani-prav>

⁴⁸ *Indonesia LGBT crackdown: How gay rights are at risk in the world's largest Muslim country* [online]. Ben Westcott, 2017 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2017/05/31/asia/indonesia-lgbt-rights/index.html>

⁴⁹ *Where In The World Is Homosexuality Punished By The Death Penalty* [online]. 2016 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2016/06/13/here-are-the-10-countries-where-homosexuality-may-be-punished-by-death-2/?utm_term=.e33b8237245e

⁵⁰ *LGBT Rights in North Korea* [online]. [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://www.equaldex.com/region/north-korea>

⁵¹ *Gay Friendly Countries in Asia* [online]. 2016 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <https://sawatdeenetwork.com/2016/02/28/the-top-10-gay-friendly-countries-in-asia/>

⁵² *Six countries making progress on LGBT rights* [online]. 2016 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/global-development-professionals-network/2016/feb/10/lgbt-rights-six-countries-progress>

⁵³ *A brief reflection on LGBT rights in China on May 17 – China latest society and culture news* [online]. Jia Guo, 2017 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://supchina.com/2017/05/17/brief-reflection-lgbt-rights-china-may-17-china-latest-society-culture-news/>

⁵⁴ *LGBT Rights in China* [online]. [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://www.equaldex.com/region/china>

⁵⁵ *India: Supreme Court Ruling Undermines LGBT Rights: Parliament Should Promptly Amend 'Sodomy' Law to Ensure Equality* [online]. 2013 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <https://www.hrw.org/news/2013/12/12/india-supreme-court-ruling-undermines-lgbt-rights>

⁵⁶ *LGBT Rights in India* [online]. [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://www.equaldex.com/region/india>

⁵⁷ *Dutch Legalize Same-Sex Marriages* [online]. Keith B. Richburg, 2000 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/archive/politics/2000/09/13/dutch-legalize->

same-sex-marriages/87e05991-3b43-4076-b2da-98bdafae6502/?utm_term=.decfbbc88404

⁵⁸ *LGBT Rights in Netherlands* [online]. [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://www.equaldex.com/region/netherlands>

⁵⁹ *Spain legalises gay marriage* [online]. 2005 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2005/jun/30/gayrights.spain>

⁶⁰ *Transgender People Can Now Serve Openly in the Military, and It's About Time* [online]. 2016 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: http://www.huffingtonpost.com/quora/transgender-people-can-no_b_10926264.html

⁶¹ *Madrid 2007 - EuroPride* [online]. 2007 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <https://www.europride.com/en/archives/year-2007/madrid-2007/>

⁶² *WorldPride Madrid 2017* [online]. 2017 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://www.worldpridemadrid2017.com/en/>

⁶³ *Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender Rights in Poland and Latvia* [online]. 2006 [cit. 2017-09-03]. Dostupné z: <http://www.amnesty.eu/static/documents/2006/EUR0101906.pdf>

Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender Rights in Poland and Latvia [online]. 2006 [cit. 2017-09-03]. Dostupné z: <http://www.amnesty.eu/static/documents/2006/EUR0101906.pdf>

⁶⁵ *Homophobia in the Baltic States: The Eurobarometer: Christopher Plummer* [online]. 2015 [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <http://www.humanrightsfirst.org/blog/homophobia-baltic-states-eurobarometer>

⁶⁶ *Russian 'gay propaganda' law ruled discriminatory by European court* [online]. 2017 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2017/jun/20/russian-gay-propaganda-law-discriminatory-echr-european-court-human-rights>

⁶⁷ *Příklady porušování práv: Země, kde jsou flagrantně porušována práva LGBTI lidí*. [online]. [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <https://www.amnesty.cz/lgbti/priklady-poruvani-prav>

⁶⁸ *US Supreme Court rules gay marriage is legal nationwide* [online]. 2015 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-us-canada-33290341>

⁶⁹ *California law lets transgender students pick bathrooms, teams to join* [online]. Holly Yan, 2013 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2013/08/13/us/california-transgender-school-law/index.html>

⁷⁰ *Trump administration rescinds Obama-era protections for transgender students* [online]. 2017 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/us-news/2017/feb/22/transgender-students-bathroom-trump-obama>

⁷¹ *Same-Sex Marriage in Canada: Marriage between two partners of the same gender became legal in Canada on 20 July 2005*. [online]. Margrit Eichler, 2016 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://www.thecanadianencyclopedia.ca/en/article/same-sex-marriage-in-canada/>

⁷² *LGBT Rights in Canada* [online]. [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://www.equaldex.com/region/canada>

⁷³ *Canada promotes recruitment of transgender troops as Donald Trump imposes military ban* [online]. Kathleen Harris, 2017 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z:

<http://www.cbc.ca/news/politics/canada-transgender-military-trump-ban-1.4222787>

⁷⁴ *Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender Rights in Canada: Since the late 1960s, the lesbian, gay, bisexual and transgender (LGBT) community in Canada has seen steady gains in rights.* [online]. Krishna Rau, 2014 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://www.thecanadianencyclopedia.ca/en/article/lesbian-gay-bisexual-and-transgender-rights-in-canada/>

⁷⁵ *Americas 2016/2017* [online]. [cit. 2017-07-15]. Dostupné z:

<https://www.amnesty.org/en/countries/americas/report-americas/>

⁷⁶ *Argentina approves landmark gay marriage bill* [online]. 2010 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://www.reuters.com/article/us-argentina-gaymarriage/argentina-approves-landmark-gay-marriage-bill-idUSTRE66E1IH20100715>

⁷⁷ *LGBT Rights in Argentina* [online]. [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://www.equaldex.com/region/argentina>

⁷⁸ *Trump and Gay Rights: The Future of the Global Movement* [online]. Omar G. Encarnación, 2017 [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <https://www.foreignaffairs.com/articles/2017-02-13/trump-and-gay-rights>

⁷⁹ *Brazil as World LGBT Murder Capital and Rio's Place in the Data* [online]. [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <http://www.rioonwatch.org/?p=37249>

⁸⁰ *Americas 2016/2017* [online]. [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <https://www.amnesty.org/en/countries/americas/report-americas/>

⁸¹ *Brazil Is Confronting an Epidemic of Anti-Gay Violence* [online]. Andrew Jacobs, 2016 [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2016/07/06/world/americas/brazil-anti-gay-violence.html>

⁸² *Brazil as World LGBT Murder Capital and Rio's Place in the Data* [online]. [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: <http://www.rioonwatch.org/?p=37249>

⁸³ *Venezuelans Call for Legalization of Same-Sex Marriage* [online]. [cit. 2017-09-03]. Dostupné z: <https://venezuelanalysis.com/news/10269>

⁸⁴ *Report of the LGBTI Network of Venezuela to the United Nations Human Rights Committee on the Fourth Periodic Report of Venezuela concerning the International Covenant on Civil and Political Rights during the 114th Period of Sessions: Human Rights Situation of Lesbian, Gays, Bisexual, Trans and Intersex persons in Venezuela* [online]. 2015 [cit. 2017-09-03]. Dostupné z: http://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CCPR/Shared%20Documents/VEN/INT_CCPR_CSS_VEN_20596_E.pdf

⁸⁵ *Venezuela lags behind on women's and LGBT rights* [online]. 2015 [cit. 2017-09-03]. Dostupné z: <https://lab.org.uk/venezuela-lags-behind-on-womens-and-lgbt-rights/>

⁸⁶ *2006 Joint Statement: 3rd SESSION OF THE HUMAN RIGHTS COUNCIL* [online]. H.E. WEGGER CHR. STRØMMEN, 2006 [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <http://arc-international.net/global-advocacy/sogi-statements/2006-joint-statement/>

⁸⁷ *Ochrana práv leseb, gayů, bisexuálů a transsexuálů* [online]. Jakub Kolář, Daniela Dlapalová, 2011 [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <http://www.amo.cz/cs/prazsky-studentsky-summit/ochrana-prav-leseb-gayu%cc%8a-bisexualu%cc%8a-a-transsexualu%cc%8a/>

⁸⁸ 2008 *Joint statement: Joint statement on human rights, sexual orientation and gender identity* [online]. 2008 [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <http://arc-international.net/global-advocacy/sogi-statements/2008-joint-statement/>

⁸⁹ *U.N. divided over gay rights declaration* [online]. Patrick Worsnip, 2008 [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <http://www.reuters.com/article/us-un-homosexuality-idUSTRE4BH7EW20081218>

⁹⁰ *Over 80 Nations Support Statement at Human Rights Council on LGBT Rights* [online]. [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <http://geneva.usmission.gov/2011/03/22/lgbtrights/>

⁹¹ *UN Resolution on Sexual Orientation and Gender Identity* [online]. 2011 [cit. 2017-07-15]. Dostupné z: <https://www.scribd.com/document/58106434/UN-Resolution-on-Sexual-Orientation-and-Gender-Identity>

⁹² *Combatting discrimination based on sexual orientation and gender identity* [online]. [cit. 2017-08-27]. Dostupné z: <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Discrimination/Pages/LGBT.aspx>

⁹³ *Toolkit to Promote and Protect the Enjoyment of all Human Rights by Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender (LGBT) People* [online]. 2010 [cit. 2017-09-03]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/UEDOCS/CMSUPLOAD/ST11179.EN10.PDF>

⁹⁴ *Otázka a odpověď Rady na efektivní využití LGBT Toolkitu k přečtení zde. Parliamentary question to the Council: Effective use of the LGBT Toolkit* [online]. 2011 [cit. 2017-09-03]. Dostupné z: <http://www.lgbt-ep.eu/parliamentary-work/parliamentary-question-to-the-council-effective-use-of-the-lgbt-toolkit/> a *Response to the parliamentary question on the effective use of the LGBT Toolkit* [online]. 2011 [cit. 2017-09-03]. Dostupné z: <http://www.lgbt-ep.eu/parliamentary-work/response-to-the-parliamentary-question-on-the-effective-use-of-the-lgbt-toolkit/>

⁹⁵ *Soubor nástrojů na ochranu lidských práv leseb, gayů, bisexuálů a transgender osob (tzv. Toolkit)* [online]. 2010 [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/lidska_prava/podpora_lp_a_demokracie/lidska_prava_v_eu/LGBT.html

⁹⁶ *Pracovní skupina pro lidská práva (COHOM)* [online]. [cit. 2017-09-03]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/council-eu/preparatory-bodies/working-party-human-rights/>

⁹⁷ *MEPs welcome new toolkit to defend LGBT people's human rights* [online]. 2010 [cit. 2017-09-03]. Dostupné z: <http://www.lgbt-ep.eu/press-releases/meps-welcome-new-toolkit/>

⁹⁸ *Soubor nástrojů na ochranu lidských práv leseb, gayů, bisexuálů a transgender osob (tzv. Toolkit)* [online]. 2010 [cit. 2017-09-02]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/lidska_prava/podpora_lp_a_demokracie/lidska_prava_v_eu/LGBT.html

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání čtyř klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO, EU a OBSE.

www.studentsummit.cz

www.facebook.com/studentsummit

summit@amo.cz

www.twitter.com/studentsummit

www.instagram.com/praguestudentsummit

www.youtube.com/studentsummitcz

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

+420 224 813 460

www.facebook.com/AMO.cz

www.amo.cz

www.twitter.com/amo_cz

info@amo.cz

www.linkedin.com/company/amocz

Žitná 608/27, 110 00 Praha 1

www.youtube.com/AMOCz

Nikola Chvátalová

Autorka je spolupracovnicí Asociace pro mezinárodní otázky a členkou přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Background report je materiál pro žáky středních škol účastnících se Pražského studentského summitu. Všichni partneři projektu jsou uvedeni [zde](#).

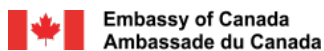
Generální partner
Pražského studentského summitu

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

TOP
partneři

Partneři

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

RESPEKT

Mediální
partneři

Za
podpory